

Forfatter: Birkeland, Michael

Titel: BREV TIL: Bricka, Carl Frederik FRA: Birkeland, Michael (1879-11-01)

Citation: Birkeland, Michael: "BREV TIL: Bricka, Carl Frederik FRA: Birkeland, Michael (1879-11-01)", i *Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)*, Steenske Forlag, s. 231.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002069799-000-shoot-L0020697990000096.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TIL (SENERE RIGSARKIVAR) C. F. BRICKA.
Chr.a 1 Novbr 1879.

Kjære Bricka, Det er med stor Skamfuldhed, jeg tager Pennen i Haanden for at besvare et Brev, som jeg kunde og burde have besvaret for tre Maaneder siden, og som jeg ikke engang kan besvare anderledes end afslaaende. Det er mig kun en tarvelig Trøst, at De for længere Tid siden gennem Huitfeldt maa have erfaret hvad Svar der kunde ventes; jeg haaber, De har taget Deres Forholdsregler. Det Eneste, jeg kan anføre til min Undskyldning, er, at jeg i de sidste Maaneder har været optaget af meget distraherende Materier, hvorom De vel har hørt noget. Resultatet er under disse bevægede Tider blevet, at jeg nu endnu mindre end før vil kunne finde Tid og aandelig Ro til et saadant Arbejde som det, De har gjort mig den Ære at opfordre mig til. At Smiths interessante og værdifulde Verk fortjener en god Anmeldelse, deri er jeg fuldt enig med Dem. En liden Bemærkning, som jeg maaskee vilde have kunnet finde Plads til i en Anmeldelse, om jeg havde kunnet paatage mig at levere en saadan, vil jeg her, i dette Brev, komme frem med, til Beskyttelse for mig selv. Da jeg var i Kjøbenhavn i 1873, forærede jeg Birket Smith nogle Uddrag af et Skrift paa Fransk, som jeg havde fundet i Afskrift her paa Chr.a Univers. Bibl. Det har vist sig, som jeg formodede, at dette Skrift ikke er uden Interesse og Betydning som historisk Kilde, og det er derfor maaskee beklageligt, at Hr. B.-S. ikke har havt en fuldstændig Afskrift. Men deri er jeg uden Skyld. Da jeg gav B.-S. mine Uddrag, bemærkede jeg, at det ikke var nogen fuldstændig Afskrift, hvilket ogsaa fremgik af Uddragenes Form; de vare nemlig saaledes indrettede, at Afskrift af det Manglende kunde skydes ind paa sine forskjellige Steder, uden Vanskelighed eller Forstyrrelse. Jeg benytter nu Anledningen til for Dem, ligesom til Thriege, at reservere mig mod, at min velmente Handling lægges mig til Last eller kommer mig s. 232til Skade paa det gode Navn, som jeg sætter Pris paa, som en nøiagtig og omhyggelig Mand.

Hadde jeg tidligere kommet til at skrive Dem til, vilde jeg vistnok have skrevet Adskilligt^{*)} om, hvad der i forrige Aar stærkt optog mig i min Fritid, Studiet (tildels ogsaa Bearbejdelsen) af Perioden 1523-36 nærmest m. H. t. Norges finansielle Forhold og Muligheden af dets Statsexistents. Nu vil jeg alene nævne, at jeg paa et specielt Punct har dannet mig en paa en vis Maade dissenterende Mening, som jeg formoder vil interessere Dem. Jeg skjønner nemlig ikke rettere end at det norske Rigsraad virkelig (og forsætlig) af Christian II var bragt i en saadan Tilstand, at det maa siges at være bleven saa ophævet, som en saadan Institution med legale Bestanddele (som paa Embedsvegne kunde optræde i Function) overhovedet kunde blive. Det Rigsraad, som optræder i Bergen 1524, var skabt af den dristige Vincents Lunge^{**)}. Af verdslige norske Rigsraader var der, efter Nils Henrikssons (Gyldenløves) Død, kun Henrik Krummedike tilbage, og han blev jo netop infamt casset af sine selvgjorte Colleger. — Men iaar har jeg ikke kunnet fortsætte mine Studier i en Materie, hvori jeg havde adskilligt Nyt at gjøre gjældende, og naar jeg overhovedet vil kunne fortsætte, er dobbelt usikkert, efter at jeg nu er kastet ind paa nye Veie. Har De for Skik at bede maa De endelig bede Godt for mig i min nye Stilling som Storthingsmand. At tjene i Nationalforsamlingen er for de Konservative hertilands i Tider som disse det Samme som at devovere sig til Underverdenens Guder. Ligesom de engelske Parlaments-Medlemmer (si parva magnis componere licet) sætte M. P. under sit Navn, saaledes har jeg Lyst til at sætte D. M. over mit.

s. 233Igaar var en mærkelig Forhandling i vort Videnskabs-Selskab. Prof. Bugge holdt et Foredrag, hvis Ry vil gaae over hele den germaniske Verden og et Stykke videre. Det var den nordiske Mythologis Ligbegjængelse. Das ganze Regiment auf einmal ruiniert. Det var vistnok mest Antydninger og Paastande, ikke Beviser og Udviklinger; men ikke blot Mandens Navn, ogsaa selve Indtrykket af den hele Opfattelse borger for, at det kun er et Tidsspørgsmaal, naar det Hele styrtes. Disse Myther, hvori saa mange ærede Medmennesker have seet det mest Autochthone, som kunde tænkes, og den dybeste Livsvisdom, som Hedenskabet kunde rumme, er den utroligste Blanding af christelige Legender, græskromerske Myther, homeriske Reminiscentser o. s. v., Alt saaledes forvansket, misforstaaet og combineret, som alene Middelalderen kunde gjengive det Overleverede. Prof. S. Bugge gennemgik specielt Balders-Mythen og dens Bestanddele. Det er umuligt at give nogen Forestilling om Rigdommen og Enkelthederne i dette Foredrag, der paa Grund af Tidens Korthed blev fremsagt i aandeløs Hast, med vilkaarlige Afkortninger, man faaer oppebie dets Trykning. Forhandlingen fortsættes næste Fredag; da kommer Dr. A. C. Bang (Theolog, Forf. af en Bog om H. N. Hauge, Kirkehistoriker) til at give en Paavisning af, hvorledes Vøluspaa er en Gjengivelse af de Sibyllinske Oracler. Prof. Bugge har fuldstændig godkjendt hans Bevisførelse, og han lægger til, at Vala, Vola, Vølven, kort sagt Ordet med den ukjendte Nominativform, sproglig er = Sibylla. Ultima Cumæi venit jam carminis ætas.

Hvor fattige ere vi ikke blevne! Lad saa være, jeg siger dog heller: hvor rige! Sandheden har vundet en Seier over Chauvinismen. Det var en forfærdelig Misbrug, som dreves med denne Mythologi. Vorherre bevare Grundtvigianernes Forstand (hvis de have nogen). Om alle Folkehøiskolelærere komme og hænge sig i Sophus Bugges Port, skal jeg ikke græde andet end tørre Taarer; men jeg haaber, at ingen grundtvigiansk Fanatiker forgriber sig paa ham s. 234selv. Man aander lettere i Sandhedens Luft. Men endnu maa mange Seire vindes over Chauvinismen i den historiske Videnskab; Chauvinismen forgifter det, som skulde være det Sundeste og mest Styrkende.

Medens jeg skriver dette Brev, er jeg et Par Gange bleven forstyrret, den ene Gang ved et Spørgsmaal om

Birkeland, Michael, *Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)*,

Kong Jørgen Jørgensen. Jeg vil i denne Anledning bemærke, at vi her i Arkivet have et originalt Gjældsbevis fra ham, udstedt, saavidt erindres, i London 1808 til en norsk Kjøbmand Jørgen Knudtzon. Det Mærkelige ved dette Gjældsbevis er, at han opgiver sin Faders Navn at være Jørgen Jørgensen, boende paa Østergade No. 59 (jeg har ikke Brevet ved Haanden og citerer efter Hukommelsen).

Lad nu dette lange Brev tjene mig til nogen Formildelse i Deres billige Fortørnelse over min utilbørlige Taushed — og døm overbærende over dets Slurveri!

Lev vel og hils fælles Venner og Bekjendte, deriblandt min fortræffelige Ven Bibliothekar Chr. Bruun, som jeg skylder mildest talt et Brev.

Deres hengivne

M. Birkeland.

Min Helbred er iaar, frygter jeg, snarere gaaet tilbage end fremad. Men man lærer at slaae sig til Taals og nøie sig med Lidet.

M. B.